

mím - mužská postava z *pantomímy*; mím sa vyjadruje gestami, pohybom tela, mimikou, nie rečou; typickým odevom míma (*pierota*) je biely, voľný šat s naberaným veľkým golierom, čiapka, zriedkavo klobúk; tým sa líši od *harlekýna* a jeho pestrého farebného odevu a *masky*, hoci na obrazoch sú názvy pierot a harlekýn často zamieňané; rozdiel je aj v charaktere postáv; kým harlekýn je veselý a prešibaný, pierot je naopak dôverčivý a naivný; na obrazoch je spájaný s istou dávkou smútku a melanchólie; tieto rozdiely pováh však porušuje napr. *P. Picasso*; pozri *mimus*

M. Galanda: Šašo (1934)

Mímameidr - v starej nórčine Mímameiðr – „Mimiho strom“; poangličtene ako Mímameid alebo Mímameith; meno je podľa vodného obra *Mimira*, ktorý mal studňu pod koreňom Yggdrasilu v *Jötunheimu*; v *severskej mytológii* je Mímameidr strom, ktorého vetvy sa tiahnu cez každú krajinu, či nie je poškodený požiarom alebo z kovu, nesie ovocie, ktoré pomáha tehotným ženám, a v jeho najvyššej vetve má svoj úkryt kohút *Víðópnir*; Mímameiðr je výhradne doložený v starej škandinávskej básni *Fjölsvinnsmál*; vzhľadom k paralely medzi oboma opismi, vedci sa domnievajú, že Mímameiðr môže byť iný názov pre svetový strom *Yggdrasil* a tiež *Hoddmímis Holt*, les, v ktorom *Lif* a *Lifthrasir* našli útočisko počas udalostí *Ragnaröku*; pozri *stromy* v *germánskom pohanstve*, *lokality* v *severskej mytológii*

<https://en.wikipedia.org/wiki/M%C3%ADmamei%C3%B0r>

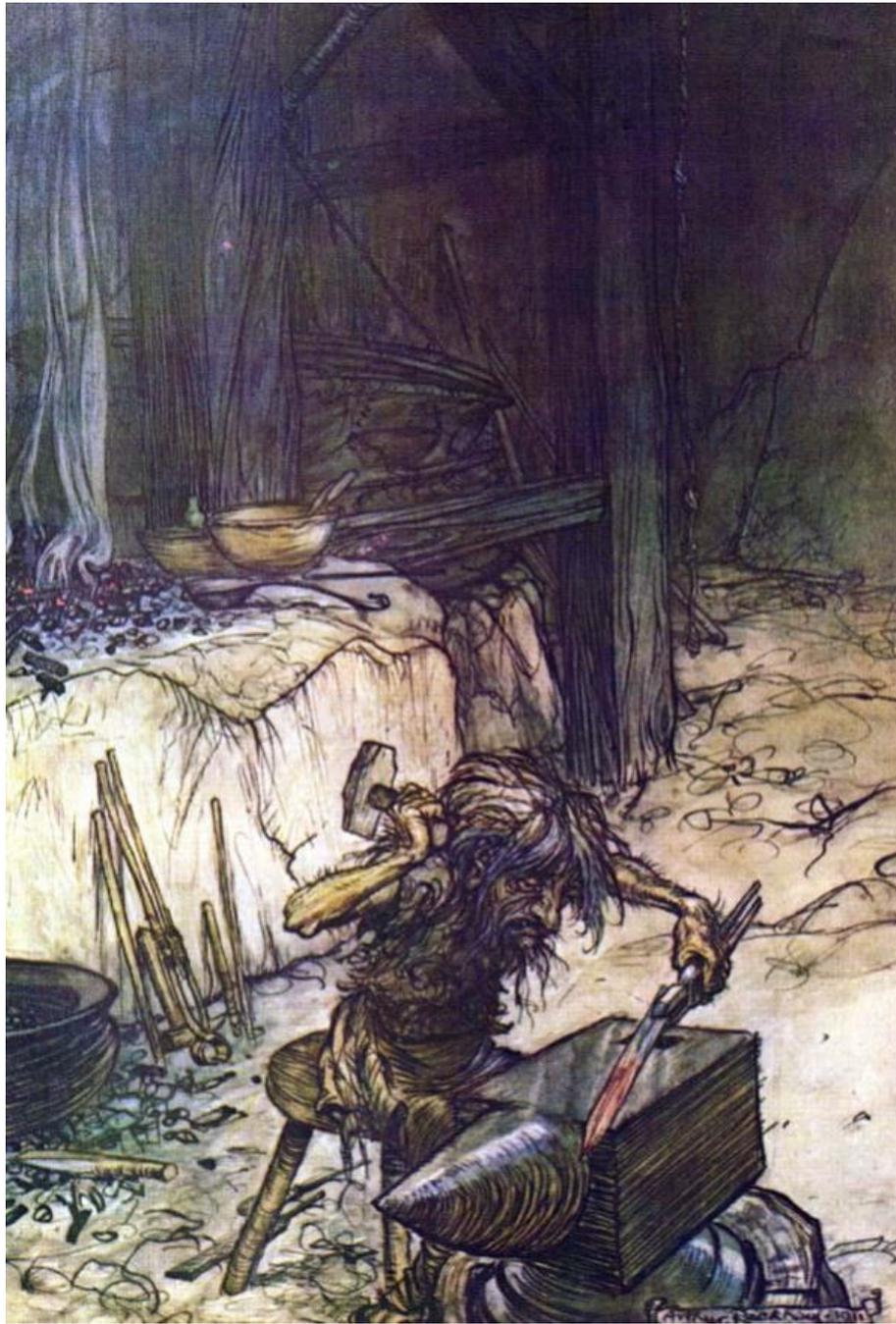
mimbara - *kazateľnica* umiestená zvyčajne vľavo od *mihrábu*, ozdobená *reliéfmi* a *intarziami*; pozri *islamská kultúra*

Mime - vo Wagnerovom *Prsteni Niebelungov* je Mime jedným z *Niebelungov*, kováčom a bratom škriatka *Albericha* a opatrovníkom *Siefrieda*; svoju kováčsku dielňu má v lese; sníva o zlatom poklade, ale nevie, ako by sa k nemu dostal; dúfa, že *Siegfried* mu získa čarovný prsteň zo *zlata Rýna*, ktorý stráži drak *Fafner*; *Siegfried* túlajúci sa v lese si všimol, že všetky zvieratá tvoria rodinu, majú

matku a otca, iba on je sám; Mime mu napokon musel povedať o smrti jeho rodičov, *Sieglinde* a *Siegmunde*; o tom, že *Sieglinde* zomrela pri pôrode a zverila *Niebelungom* starostlivosť o dieťa; o otcovi, ktorý zomrel v boji, keď bránil *Siegtlinde*; na dôkaz toho, čo hovoril mu ukázal kusy otcovho meča *Nothung*; Mime sa pokúša vyrfobiť meč pre *Siegfrieda*, aby sa jeho prostredníctvom dostal sa k dračiemu pokladu; čo aký však zhotoví, *Siegried* ho úderom na nákovu rozbije; *Siegfried* mu dal dva kusy z meča *Nothung*, ale *Mime* z nich nevedel spojiť; raz, keď *Siegfried* nebol doma, *Mime* navštívil boh *Wotan* v podobe cudzinca; povedal mu, ako spojiť meč a že jediný, kto to dokáže, je ten, kto nikdy nepoznal strach; zároveň sa dozvie, že *Mimeho* hlava bude patriť tomuto človeku; potom škriatka opustil; tento hrdina odreže *Mime* hlavu; *Siegfried* sa rozhodne opraviť si otcov meč *Nothung* sám vlastnými silami; keď sa mu to podarí, *Mime* si spomenul na varovanie neznáameho pútnika a dostal zo *Siegfrieda* strach; *Alberich* a *Wotan* čakali v úkrytu skál; na prekvapenie *Niebelunga* *Wotan* prebudil *Fafnera* a oznámil mu, že hrdina *Siegried* s ním prichádza bojovať; navrhol, aby mu odovzdal čarovný prsteň a odišiel v pokoji; drak odmietol a zaspal; za svitania dorazili *Siegfried* a *Mime*, ktorý sa radšej stiahol z dosahu boja, zatiaľ čo mládenec na na boj nachystal; zadul na roh, zobudil *Fafnera* a vytiahol ho z úkrytu; napokon mu prebodol srdce mečom *Nothung*; zatiaľ čo sa bratia *Alberich* a *Mime* dohadujú o vlastníctve prsteňa, *Fafner* sa z posledných síl varuje pred zradou; keď *Siegfried* odstránil svoj meč od mŕtvoly, ruky mal popálené od dračej krvi a inštinktívne si ich vložil do úst; keď ochutnal krv, zrazu si uvedomil, že rozumie jazyku lesných vtákov; vták mu odhalil moc magického prsteňa, helmy neviditeľnosti *Tarnhelm* a *Siegried* vstúpil do jaskyne, aby ich objavil; keď sa vrátil, *Mime* a *Alberich* skončili svoju diskusiu a odišli; vták varoval mládenca pre *Mime*, preto keď mu škriatok ponúkol otrávený nápoj, vyčítal v jeho pohľade nenávisť, chtivosť a vražednosť; preto zabil *Mime* zabil a jeho telo hodil do jaskyne k drakovi *Fafnerovi*; pozri *Niebelungovia*, *severskí škriatkovia*

[https://en.wikipedia.org/wiki/Siegfried_\(opera\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Siegfried_(opera))

[https://pt.wikipedia.org/wiki/Siegfried_\(%C3%B3pera\)](https://pt.wikipedia.org/wiki/Siegfried_(%C3%B3pera))

Ar. Rackham: Mime vyrába meč pre Siegfrieda (ilustrácia k Prsteňu Niebelungov, 1911)

Ar. Rackham: Wotan sa objavuje pred škriatkom Mime ako pútnik (ilustrácia k Prsteňu Niebelungov, 1911)

Ar. Rackham: Siegfried s opraveným mečom Nothung (ilustrácia k Prsteňu Niebelungov, 1911)

Ar. Rackham: Alberich a Mime sa hádajú nad Fafnerovým mŕtvym telom (ilustrácia k Prsteňu Niebelungov, 1911)

mimeograf - pozri *tlač, cyklostyl*

<http://en.wikipedia.org/wiki/Mimeograph>

mimesis - starogrécky estetický názor na *umenie* ako na napodobňovanie *skutočnosti*

Baleka: gréc.; nejednoznačný termín klasickej gréckej umeleckej teórie (pozri *klasické obdobie antického Grécka*); Aristoteles týmto termínom označoval realizované aj nerealizované procesy a predstavy (t.j. aj možnosť výtvarného zobrazenia); Platón týmto termínom odôvodňoval menšiu hodnotu *umenia* oproti filozofii; Aristotelove aj Platónove poňatie základom neskorších výkladov (pozri *odraz*) > mimesis ako dogma napodobovania mala významnú úlohu v umení 15.-17.storočia (symbol napodobovania *výtvarného umenia* v renesancii bola *opica* > *simia naturae*); v 19.storočí bola mimesis podkladom *naturalizmu*, vo 20.storočí zahrnutá do teórií *realizmu* a iných *veristicky* poňatých výtvarných názorov; pozri *grécka antická kultúra, grécke antické umenie, Lütung-pin; porovnaj imitácia; iluzionizmus*

Slovník cudzích slov: umelecké napodobňovanie alebo zobrazenie skutočnosti (vychádzajúce z Platónovej estetiky)

mimika - výrazová stránka prejavu človeka založená na sťahu svalov tváre; pozri *úsmev*, *archaický úsmev*, tzv. *vnútorný zrak*; *dvárapála*; *grimasa*

M. N. Pajot: Don Quijote - Je to možné? (ilustrácia, kombinovaná technika, 20.st.)

Mímir - v starej nórcine – „múdry pamätník“; tiež Mími; v *severskej mytológii* vodný boh patriaci k *Ásom* (mladším bohom); strážil podzemný prameň či studňu múdrosti a poznania (pozri *Mímirova studňa*) pri koreňoch stromu sveta *Yggdrasilu*; *Odin* s Mímirom vymenil svoje ľavé oko za napitie z prameňa, čím získal nesmiernu múdrosť; na záver vojny *Vanov* a *Asov* bol poslaný k *Vanom* spolu s bohom *Hönim* ako súčasť mierovej výmeny rukojevníkov; zo strachu pred ľst'ou *Asov* ho *Vanovia* sťali, a jeho hlavu vrátili ho *Asgardu*; v záujme zachovania Mímirovej múdrosti, *Odin* za pomoci čarovných bylín Mímira oživil a radil sa s ním; občas je Mímir spomínaný ako obor či vodný démon; jeho studňa sa totiž nachádzala pod koreňom *Yggdrasilu* v *Jötunheimu*; preto sa *Yggdrasilu* niekedy hovorí *Mímameidr*, teda Mímiho strom; niektorí vedci sa domnievajú, že Mímirovou sestrou bola obryňa *Bestlu*, matka bohov *Odina*, *Viliho* a *Vé*, ktorí spoločne zabili obra *Ymira*, aby z jeho tela vytvorili zem; pozri *bohovia múdrosti*, *severskí bohovia*

<https://cs.wikipedia.org/wiki/M%C3%ADmi>

Mímirova studňa - tiež *studňa múdrosti a poznania* či prameň múdrosti; v *severskej mytológii* sa nachádza pod jedným z koreňov stromu sveta *Yggdrasil* a leží v oblasti *Jötunheimu*; boh *Odin* vymenil svoje ľavé oko za dúšok jej vody; sú tu ešte dve ďalšie studne (často sú považované za pramene), ktoré sa nachádzajú pod zostávajúcimi dvoma koreňmi; je to *Urdina studňa* (studňa osudu, ktorá sa nachádza v *Asgardu*), a *Hvergelmir*, studňa smrti, ktorá sa nachádza v *Nifelheime*; pozri *lokalitu v severskej mytológii*

https://cs.wikipedia.org/wiki/M%C3%ADmiho_studna

mimus - antická krátká komická scéna; porovnaj *mím*; pozri *antické divadlo*

Min/Menu/Amune-Min - egyptský *boh plodnosti*, zobrazovaný v ľudskej podobe s dvojitou korunou a zvýrazneným *penisom*, alebo v podobe *fetiša* tvoreného oštepom s prekříženou dvojicou šíпов; v podobe *Pana* a *Priapa* uctievaný aj Grékmi; na jeho kult nadväzoval *Kamutef/Kaméfis*; v neskoršej dobe s ním splýval ochranný boh *Rešef*; konštrukciou spojený aj s bohom *Usírevom*

[http://cs.wikipedia.org/wiki/Min_\(b%C5%AFh\)](http://cs.wikipedia.org/wiki/Min_(b%C5%AFh))

mínaí - z *mínaí* - „emailová“; iránska emailová *keramika* z 12.-13.st.; pozri *keramika perzská/keramika iránska*
minaret - *islamská* štíhla veža u *mešity* s kruhovou *ochodzou*; v jeho tvare hľadaný aj *symbol plodnosti - falos*; z výšky štíhleho minaretu spieva *muezín* svoj *ezán*; pozri *islamská architektúra*; *čatri*; *romantický park*

<https://en.wikipedia.org/wiki/Minaret>

https://www.google.sk/search?q=minaret+painting&espv=2&biw=1850&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwjNxfeSkv3LAhWL6xoKHfWpCwEQsAQIHA#tbn=isc&tbs=ring%3ACanQ8HQmZT15IjjgggBzdL6H5fDZOpf3jBeWTxxr0M_1LSWJukaG2aeBhP0WM06y18VQwitShbquWV4zWtqY3A09PioSCeCCAHN0vofIEbYBJ7YyNqwOKhIJ8Nk6l_1eMF5YRQJ98Dq06HhkqEgIPHGvOz8tjYhH9tdmP4qG1USoSCW6RqUbZp4GEEQ_1ZjrOsLkO4KhIJ_1RYzTrLXxVAR9wAyUHY2IYkqEgnCK1KFuq5ZXhHa8CdmchvxMCoSCTNa2picDT0-EYhTIIKNcNQU&q=minaret%20painting

D. Roberts: Minaret Sijut (litografia, 19.st.)

minca - *moneta*; razená alebo liata peňažná známka z kovu s *reliéfnym* motívom (porovnaj *medaila*); pozri *bronz úžitkový mincovný; pegament, titr, averz, revers, punc/razidlo, cán, exerg, al marco, aloi, nominál, perlovec; abaz/abagi/abbasí, altun, billon/biljon, brakeát, denár, dinár, dirham, drachmé, dublon, dukát, fenik, florén, flútek, grajciar, grešle, groš, hrivna, kipry, koruna, krejcar, libra, parvus, peníz, penny, peseta, poltorák/poltura, portugal/portugéz, real, rýnsky zlatý, sovereign, šiling, šterling, talent, tolar, trojník; legenda 2; milliarenis, solid; platina, numizmatika; Peniaz dane, mágia agrárna*

<http://www.asiaminorcoins.com/gallery/thumbnails.php?album=180>

<http://www.forumancientcoins.com/numiswiki/view.asp?key=two%20centuries%20in%20carthage>

J. Massys: Vyberač daní (16.st.)

H. G. Pot: Zberateľ mincí (1655)

*Fol en cette nuit on te redemande ton ame;
Et les choses que tu as, à qui seront-elles?
Ainsi est Celui qui fait grand amas de bien
pour soy, et n'est point riche en Dieu. Luc. 12.*

*Stulte hac nocte animam tuam repetunt ate et haec
quae parasti cujus erunt: Luc. 12. c.
Sic est qui sibi thesaurizat et non est in Deum
dives Ibidem.*

J. Meheux: Podobenstvo o hlúpom boháčovi (mezzotinta, vanitas, 1660-1703)

J. Gole podľa F. Francken I: Smrť a muž (mezzotinta, vanitas, tanec smrti, 17.st.)

Ch. Weigel st.: Razič mincí (medirytina, 1698)

- minca barbarská** - v užšom zmyslu *minca keltská* z počiatku nášho letopočtu; pozri *biatec*, *Kelti*
- minca benátska** - pozri *dukát*
- minca byzantská** - *byzantské mince*
- minca dlhá** - znehodnotená *minca* z čias tridsaťročnej vojny; *kipry*, *dlhá minca*
- minca florentská** - pozri *florén*
- minca francúzska** - pozri *billon*
- minca grécka** - *grécke mince*
- minca islamská** - pozri *dinár*, *dirham/drachmé*, *minca kúfiská*
- minca keltská** - pozri *minca barbarská*
- minca konsekračná** - *konsekračná minca*
- minca korunovačná** - *korunovačná minca*
- minca kúfiská** - *islamská minca s kúfiským písmom*; pozri *dirham*
- minca kurantná** - všeobecné označenie platných *mincí* v obeh; obsah kovu zodpovedá uvedenej hodnote
- minca pamätná** - príležitostná *minca* umelecky pojednaná, jedna z podôb *medaily*, napr. *korunovačná minca*

pamätná minca pápeža Gregora XIII., ktorú dal vyraziť na oslavu zabíjania hugenotov počas Bartolomejskej noci.

minca perzská - pozri *abáz/abagi/abbasi*

minca rímska - *rímske mince*

minca španielska - pozri *dublon, real, peseta*

Minca v ústach ryby - *Nájdienie mince v ústach ryby*

mincovná pečať - typ dvojstrannej *pečate*, ktorej rub aj líc má rovnako veľký priemer; od 10.-11.storočia v Anglicku, v 12.storočí tiež v Čechách

mincovný obraz - portrétny, figurálny, architektonický a iné prevažne symbolické výplne *avertznej* aj *revertnej* plochy *mince*; pozri *punc/razidlo*

minerálna modrá - *modrá minerálna*

minerálna zeleň - *zeleň Scheelova/minerálna zeleň/švédska zeleň*

minerálna žltá - *žltá kasselská/žltá veronská*

minerálne farbivo - *farbivo minerálne*

minerálny biely - *biele minerály*

Minerva - *etruská* a *italická* bohynia; pôvodne zrejme etruská bohynia (Mernva) a jej kult prevzatý Rimani už v 7.-6.st.pr.Kr.; pozri *sova* (Biedermann)

-starorímska *bohynia vojny* a *múdrosti*, ktorá splynula s gréckou *Pallas Athénou*, ktorej kult prenikol do Ríma (Minerva vyhlásená za ochrankyňu *Ríma*; pozri opakovanie mýtu o súťaži Athény s *Poseidónom* > v súťaži s Neptúnom vyrástol Minerve strom *oliv*, ktorý jej potom bol zasvätený); jej sochu (pozri *paladium*) priniesol z *Tróje* *Aeneas* (Vergílius: *Aenesis*); podľa gréckych prameňov sa tejto sochy zmocnili pred dobytím Tróje *achájski* vodcovia *Odysseus* a *Diomedes*; spolu s *Jupiterom* a jeho manželkou *Junonou* tvorila Minerva trojicu tzv. *kapitolských božstiev*/tzv. *kapitolskú trojicu*; veľké slávnosti na jej počesť sa konali v Ríme dva razy do roka (päť dní v marci a tri dni v júni); zobrazovaná s prilbou, oštepom a štítom; ochrankyňa remesiel; počas cisárstva pod gréckym vplyvom Minerva aj bohynia *vítazstva* (*Minerva Victrix*); chrám na Kapitole (spolu s *Jupiterom* a *Junonou* z prvého roku republiky t.j. 510 pr.Kr.), ďalej chrám na Nerónovom *fóre* (1606 jeho zvyšky odstránené *pápežom* Pavlom V. a z mramoru chrámu vyzdobená fontána na *Ianicule*); množstvo zachovaných sôch, jedna z najväčších rímskych sôch, *kolosálna* Minerva z počiatku letopočtu pri vchode do Rímskeho národného múzea; (Tintoretto, Veronese, Rembrandt, David; sochy: T.Lombardi, M.B.Braun)

<https://en.wikipedia.org/wiki/Minerva>

<https://www.google.sk/search?q=Minerva+mythology&espv=2&biw=1844&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0CD4QsARqFQoTCMjd3Z7I4scCFUE9FAodldUIdQ>

Minerva (rukopis Froissart of Louis Gruuthuse /BNF Fr 2643-6/, 1470)

R. Testard: Minerva (1496-1498)

P. Veronese: Minerva medzi Geometriou a Aritmetikou (1551)

J. Tintoreto: Minerva odháňa Marsa od Mieru a Prosperity (16.st.)

J. de Backer: Minerva držiaca zástavu obklopená putti (16.st.)

L. Fontana: Obliekajúca sa Minerva (1613)

S. de Vos: Minerva a Merkúr chránia Maľbu pred Neznalosťou a Ohováraním (1620-1676)

N. Coypel: Apolón korunovaný Minervou (1667-1668)

A. Coypel: Minerva (dessin aux trois crayons, štúdia, 17.-18.st.)

W. Hollar: Grécki bohovia. Minerva (rytina, 17.st.)

H. Rottenhammer: Minerva a Múzy (1603)

H. Rottenhammer: Minerva a Múzy na vrchu Helikon (1603)

A. Tempesta: Minerva mení Arachne na pavúka (lept, 1606)

A. Sadeler II: Minerva predstavuje Maľbe slobodné umenia (rytina, 17.st.)

Jean Lepautre: Minerva a Arachne (lept a rytina, 1676)

J. de Momper ml.: Helicon. Minerva navštevuje Múzy (16.-17.st.)

H. van Balen: Minerva a Múzy (1620)

H. van Balen I.: Minerva a Múzy 2 (17.st.)

N. Halle: Spor Minervy a Poseidona (1748)

J.-L. David: Súboj Marsa a Minervy (1771)

Minerva crassa - *crassa Minerva*

Minerva medica - Minerva v úlohe ochrankyne liečiteľov; v tejto podobe splynula s gréckou *Aténou*; zasvätený jej chrám v *Esquiline* pri dnešnom *Panteóne* (dnes na jeho mieste kresťanský kostol Santa Maria Sopra Minerva z 1280); pozri *bohovia lekárstva*

Minerva Victrix - Minerva víťazná; Minerva bohyňa víťazstva z čias rímskeho cisárstva

minetty - kvalitné francúzske a belgické *okre*

Ming - *dynastia Ming*

mingei - japonská zlatnícka technika využívania zlata a striebra; pozri *japonské umenie, zlatníctvo*

Mínias - *Mínyas*

miniátor - pôvodne pisár, často totožný s *iluminátorom*, t.j. knižným maliarom; od 1.pol.18.st. väčšinou anonymní autori

miniátorské umenie - umenie stredovekej *knižnej mal'by* - *miniatur*

miniatura - 1. *drobnomal'ba*; pozri *miniaturna mal'ba*; porovnaj *tronie, kabinetné maliarstvo*

2.v najobecnejšom zmysle: akékoľvek drobné výtvarné *dielo*, napr. aj sochárske; pozri *japonská záhrada, bonsai*

[http://cs.wikipedia.org/wiki/Miniatura_\(mal%C3%AD%C5%99stv%C3%AD\)](http://cs.wikipedia.org/wiki/Miniatura_(mal%C3%AD%C5%99stv%C3%AD))

[http://fr.wikipedia.org/wiki/Miniature_\(enluminure\)](http://fr.wikipedia.org/wiki/Miniature_(enluminure))

http://www.google.sk/imgres?imgurl=http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/b9/B_Escorial_29.jpg&imgrefurl=http://commons.wikimedia.org/wiki/File:B_Escorial_29.jpg&h=1822&w=1664&sz=1064&tbnid=Ukp2K0EegPjkhM:&tbnh=90&tbnw=82&zoom=1&usq=__yKQOHm4kAlmYV6UTlmeS9w0FN-s=&docid=FmXJ9pXgBqBN0M&sa=X&ei=pzDxUauaBYPVtAa-voFY&ved=0CEsQ9QEwBQ&dur=4027#imgdii=Ukp2K0EegPjkhM%3A%3B9jKbVgW0yaqgeM%3BUkp2K0EegPjkhM%3A

<http://manuscriptminiatures.com/search/?tags=%22mail%22>

F. Brentel podľa rytiny M. Meriana st.: Cloelia uteká pred kráľom Porcenom (gvaš, 16.st.)

Vojenský tábor (Dalimilova kronika, okolo 1330)

miniatura palechská - *palechské miniatúry*

miniaturisti - pozri *S. Marmion*

http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Manuscript_illuminators

miniaturná maľba - maľba *miniatur*; *drobnomaľba*; z lat. *minium* - červená farba (hlavná farba v *knižnej maľbe*); používaná v stredovekom písomníctve pôvodne ako knižná *iluminácia*; knižná maľba začlenená do textu stredovekého rukopisu ako výjav (často na celú stranu, najmä od 15.st.), *iniciála*, lišta (*bordúra* listu), nadpis ap.; maľba *gvašom*, dopĺňovaná zlatom, kresba s *kolorovaním*; nástup v dobe predrománskej: karolínske, otónske obdobie (8.-10.st.); v 16.storočí zánik miniatury ako knižnej iluminácie (v súvislosti s vynálezom *knihtlače*; pozri aj *knižná maľba*); najvýznamnejšie strediská v Anglicku, Francúzsku a Viedni; drobný formát tvoril protipól veľkým reprezentačným formátom a mal osobnú a *komornú* funkciu; obľúbený najmä na sever od Álp (stal sa *zberateľským* predmetom, v 18.-19.st. aj odborom *amatérskej* tvorby); úpadok miniatury 1.pol. 18.st. (od tých čias väčšinou *miniatori* anonymní); nový význam nadobúda miniatura opäť v *rokoku*: stáva sa súčasťou klenotníctva (pozri *medailón*) a *zlatníctva*; v polovine 19.storočia (*biedermeier*) zatlačená fotografiou a prechádza v *umelecké remeslo* alebo *ľudové umenie* (Francúzsko, Rakúsko, Taliansko, Nemecko, Rusko a d.); napriek tomu miniatura nestratila svoj význam ani vo 20.storočí; v závislosti na knižnom maliarstve používaný ako podložka pôvodne *pergamen* a *akvarel*; rozvojom *tabuľovej maľby* ako *podložky* používané drevo a neskoršie (17.st.) kov a technika: *tempera*, *olej*, *email*; podložkou aj slonovinové doštičky (najstaršia známa z 1577); okolo 1700 zaužívaná priesvitná slonovina, okolo pol.18.st. miniatura podkladaná fóliami *hodvábu*, striebra alebo zlata; hlavným rysom miniatury je presné, detailné zobrazenie všetkých častí obrazu, z ktorých žiadna nie je zdôraznená na úkor druhej; (H.Holbein ml., F.Clouet, F.Boll, L.van Valckenborch); porovnaj *kabinetové maliarstvo* od 15.st.; pozri *maľba knižná*; *iniciála*, *filigrán*; *ôdžime/ necuke*, *technika eludorická/ maľba miniatur pod vodou*, *gouttes d'eau*; *predrománske umenie*, *karolínska* a *otónska renesancia*, *inzulárne umenie*; *Matenadaran*, *Rámajana*; *Hennequin de Bruges*

http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Miniature_painting

miniaturne maliarstvo perzské - *perzské miniaturne maliarstvo*

miniaturni portretisti - pozri *P. Chasselat*

https://en.wikipedia.org/wiki/Category:Portrait_miniatrists

miniatury islamské - *islamské miniatury*

miniatury perzské - *islamské miniatury*

minimal art/minimalizmus/ - od 50.-60.rokov 20.st. najmä v USA a Anglicku tendencia *abstraktného umenia*, ktorá v opozícii k *pop-artu* a *abstraktnému expresionizmu* usilovala o návrat formy k primárnym štruktúram; užívanie lapidárnych geometrických tvarov alebo radenie všedných elementov skutočnosti (dlaždice, neónové trubky), v maliarstve chladné, neosobné, väčšinou monochromné kompozície, s vylúčením všetkej *iluzívnosti*, metaforičnosti a symboliky; (C.André, R.Morris, D.Judd); zaraďuje sa do širokého prúdu *konceptuálneho umenia*; pozri *floor pieces/ floor sculpture/ plastika pozemná*; *arte povera*; *bag painting* (*R. Morris, B.Newman*)

Baleka: angl. minimal - „minimálny“, art – „umenie“; v *sochárstve* 60.-70.rokov smer sústredený na zrkové, štrukturálne, filozofické a iné problémy *priestoru* v dielach riešených s minimom výtvarných prostriedkov (elementárnymi výtvarnými prvkami); vznik v USA a Veľkej Británii; dobový protiklad *objektov* (*ready-made, objets trouvés*), *pop-artu*, *hyperrealizmu* a ďalších smerov založených na zrkovej skúsenosti a zdôrazňujúcich predmetnosť sveta vecnými jednotlivosťami; minimal-art nadviazal na geometrizmus prinášaný do umenia *konštruktivismom* v 1.pol.20.storočia (chýba mu typická vlastnosť konštruktivistického avantgardy: spojenie s premenami spoločnosti); minimal art zužuje výrazové prostriedky na minimálne tvaroslovie (jednoduché, jasné geometrické tvary spájané väčšinou aditívne, tj. prostým priradovaním); ústredným výtvarným aj myšlienkovým cieľom je vyjadrenie priestoru, priestorovej kontinuity najmä konštruktívnymi štruktúrami zostáv základných článkov, ktoré sú viazané na objektívne, t.j. prírodné zákony; objektívizácia značí nezávislosť na javovej skúsenosti a na ľudskom jedincovi > diela sa vyhýbajú asociáciám, ale jednoduchosť foriem zážitok nezužuje; pre svoj vzťah k priestoru mal minimal art vzťah k *architektúre*, ovplyvňoval experimentálne stavby, *urbanizmus*, inžinierku architektúru,

stváranie krajiny; smer sa dotkol aj problematiky farebnosti sôch, *kinetických* problémov farby a *svetla*; minimal art sa motivisticky inšpiroval matematickými, chemickými a fyzikálnymi vzorcami a ich zobrazením (model atomu pre svetovú výstavu EXPO v Bruseli); teoretikom smeru R.Morris; (T.Schmidt, D.Judd, Ph.King, A.Caro a ďal.)

minimálne umenie - *minimal art*

Minimundus - lat. - „svet v malom“; výstavný areál o rozlohe 26 tis. m² v rakúskom meste Klagenfurt s *maketami* najznámejších a najhodnotnejších architektonických stavieb z 53 krajín sveta; začiatky v roku 1958 (pôvodné makety z *kartónu* a papiera, dnes z originálnych materiálov s výnimkou architektonických skulptúr, v meradle 1:25); zisk venovaný nadácii Zachráňte dieťa

minisukne - autorkou módna návrhárka Mary Quantová; módna novinka 60.rokov; minisukne umožnené aj novinkou: pančuchovými nohavičkami; pozri *móda*; *sukňa*

minium - *red lead*, *saturnová červeň*, *suřík*; ortholovičitan olovnatý, ktorý vzniká zohrievaním *gleidy/klejtu* (český termín) alebo kovového olova pri teplote 480 C; jasno červený tón, brilantný *pigment* s vysokou kryvosťou, mäkkou *textúrou* a amorfnou štruktúrou; na svetle stály, pôsobením vlhkosti niekedy hnedne; *minium oranžové* veľmi svetlého odtieňa sa pripravuje pálením karbonátovej *bieloby olovnatej*; jedno z najstarších červených farbív (pozri *červeň*); známe a používané už v antickom staroveku (niekedy nazývané aj *rumelka* > Plínius St., Vitruvius); v stredoveku sa stalo minium hlavnou farbou *knižnej maľby* (termín *miniatura* niekedy odvodzovaný od minia); vo 12.storočí minium používané najmä k *podmaľbe* pozlátených plôch (pozri *zlatenie*; porovnaj chemické zloženie *bolusu červeného*, tiež používaného v stredoveku pri pozlacovaní); v stredoveku červený druh minia (*žlt' olovnatá*) nahradil jedovatý *auripigment* (pozri *farba žltá*); minium pod vplyvom sírovodíku tmavne na svetle; dnes používané iba v sklárstve a keramickej výrobe; pozri *podmaľba na skle ľudová*

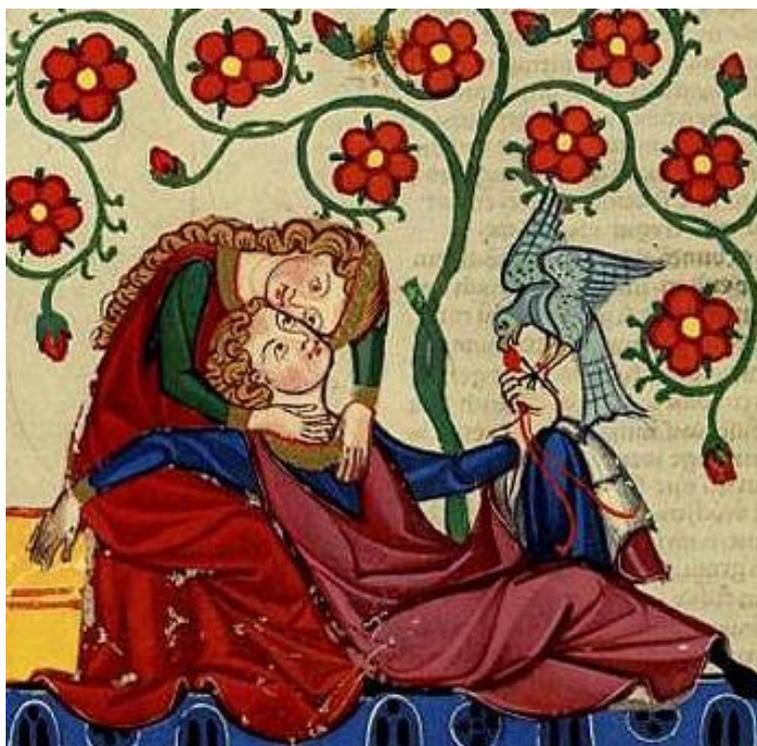
minium oranžové - čes. tzv. *suřík olovnatý*, sa pripravuje oxidačným žíhaním karbonátovej *bieloby olovnatej*; má veľmi svetlý odtieň, je veľmi jemný, pripravuje sa iba pre použitie v umeleckých farbách; znáša sa so všetkými *pojidlami*, urýchľuje zasychanie olejov; zdraviu škodlivý!

minnesäng - rytierska ľúbostná lyrika nemeckého stredoveku interpretovaná minnesängrami (obdobou *trubadúrov/truvérov*), básnikmi, skladateľmi a spevákmi súčasne, zvyčajne z rytierskeho stavu; na minnesang nadviazal *meistergesang*; pozri *Aucassin a Nicolette*

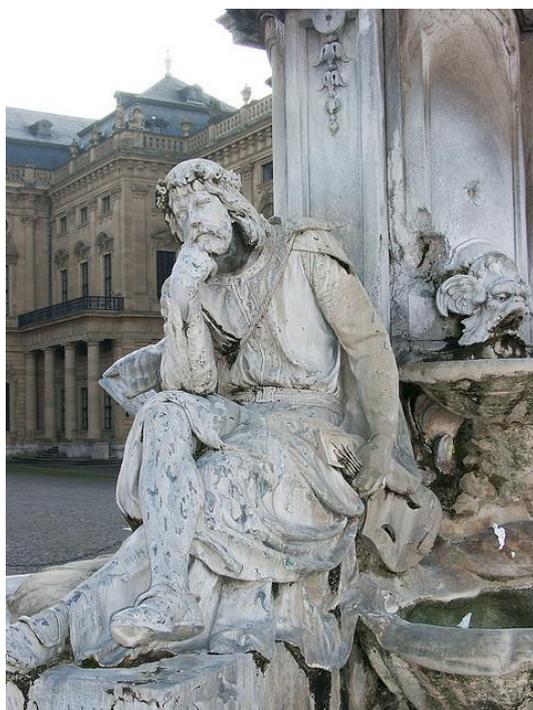
<http://www.flickr.com/photos/28433765@N07/3073279425/in/photostream/lightbox/>

<http://www.flickr.com/photos/28433765@N07/3074114668/in/photostream/lightbox/>

http://de.wikipedia.org/wiki/Konrad_von_Altstetten

Minnesänger Konrad von Altstetten so sokolom na ruke (Codex Manesse, 12.-13.st.)

Minnesänger a básnik Walther von der Vogelweida (fontána na nádvorí Würzburgskej rezidencie, 1894)

G. Simoni: Spevák. Minnesänger (akvarel, 1890)

J. Gallegos y Arnosa: Minnesänger sa prechádza v lese (1893)

Minnesten Johannes von den - J. van den Mynnesten

Minnie Rosa Bebb Arwa - Bebb Rosa

mínoikum - Baleka: termín používaný na označenie jednotlivých období *mínojského umenia*; rané mínoikum (3000-2000pr.Kr.), stredné mínoikum (2000-1570 pr.Kr.)

mínojská kultúra - kultúra a umenie v oblasti ostrova *Kréta* od 3.tis.pr.Kr. nazývané podľa mýtického kráľa *Mínoa*; známa rozľahlými palácami, napr. palác v *Knossu*, ktorý bol zrejme predlohou dejiska báje o *Labyrintu* a *Mínotaurovi*; súčasť *egejskej kultúry*; pozri *krétsko-mykénska kultúra*; *kykladská kultúra*; *mínos*; *protogeometrický štýl*

http://it.wikipedia.org/wiki/Civilt%C3%A0_minoica

Mínojské ženy (nástenná maľba, Kréta, 15.st.pr.Kr.)

Mino del Pellicciaio Jacopo di - (14.st.); taliansky maliar, aktívny v *Siene*; zdá byť nasledovníkom *S. Martiniho*

http://en.wikipedia.org/wiki/Giacomo_di_Mino

J. di Mino del Pellicciaio: Korunovanie Panny Márie v nebi (1340-1350)

mínojské umenie - nadviazalo na neolitické umenie a umenie Kyklad (pozri *kykladská kultúra*) približne 3500 pr.Kr.; názov odvodený od mýtického vládca *Mínoa*; podľa *klasického archeológa* A.Evansa, ktorý viedol výskum v *Knosse*, sa mínojské umenie delí na tri obdobia po troch fázach:

Raná doba mínojská (rané mínoikum):

1.fáza 3000(alebo 2700)-2500 pr.Kr.; medené nástroje, maľovaná keramika, *idoly* (Hlava z Amorgu, Idol z Paru)

2.fáza 2500-2100 pr.Kr.; keramické vázy, mramorové a keramické *idoly* (Bohyňa matiek, polychrómovaná keramika; pozri *Matky-Bohyne*), *pečate*, keramika a d'. výtvyry dosvedčujúce jednoliatosť krétskej kultúry, ktorej ohnisko ležalo na východe ostrova

3.fáza 2100-2000 pr.Kr. označovaná aj ako tzv.*predpalácové obdobie*; polychromovaná keramika so špirálovitým dekórom a zvieracími motívmi, ktoré zrejme majú vzťah k balkánskej kultúre, ďalej *idoly*, zlaté šperky, bronzové nože, dýky ad'. nástroje

Stredná doba mínojská (stredné mínoikum):

1. a 2. fáza 2000-1750 pr.Kr.; označované aj ako prvé *palácové obdobie*; charakterizované stavbami palácov vo *Faiste* na juhu a *Knosse* na severe Kréty; drobné sochárstvo opustilo skulpturálny spôsob a prešlo ku pálenej hline; častým dekórom je *labrys*, dvojbritvoá sekera, rast významu keramiky a rezaných *pečatných* reliéfov; obdobie ukončené zemetrasením a zničením palácov

3. fáza 1750-1570 pr.Kr.; označované ako druhé *palácové obdobie*; nový umelecký rozmach, zbudovanie poschodového paláca v *Knosse*; z druhého palácového obdobia dochované fresky palácov a súkromých domov, vyznačujúce sa dekoratívnou plošnosťou; sošky z pálenej hliny a rezanej slonoviny (*hadie bohyně*); témy tohto obdobia spojené s kultom; kult *Matky-bohyně* spojený s kultom *hada*; v maliarstve a sochárstve zobrazovanie posvätného *býka*, ktorý patril ku *tauromachiám*; vegetácia, vtáky a morská fauna (*Knossos*, *Hagia Triada*); v drobnej plastike hlina nahrádzaná *bronzom*, *fajansou* a slonovinou (námety naďalej spojené s kultom: *tauromachie*, modliaci sa muži a ženy, *kňazky*); keramika nadobudla štíhlejšie tvary, zdobená (1580-1480 pr.Kr.) naturalistickejšími kvetinovými námetmi a námetmi morskej fauny a flóry; kvetinový (florálny) štýl sa rozšíril predovšetkým v *Knosse*, morský štýl na východe ostrova; 2. palácové obdobie ukončujú vpády *Achájcov* z pevniny, kde začína neskorá *mykénska* doba; Gréci porazili krétsku aristokraciu, ktorá doposiaľ ovládala grécku pevninu, ale preberajú ostrovnú kultúru a umenie a naďalej ho rozvíjajú (odtiaľ označenie *krétsko-mykénska kultúra/umenie*; prestáva sa však vyvíjať vlastné *mínojské umenie*

Neskorá doba *mínojská*:

1400-1200 pr.Kr.; označovaná aj ako tzv. *popalácové obdobie*; vývoj prebieha počas *mykénskej* nadvlády a vedie k uzatvoreniu vývoja *krétsko-mykénskeho umenia*

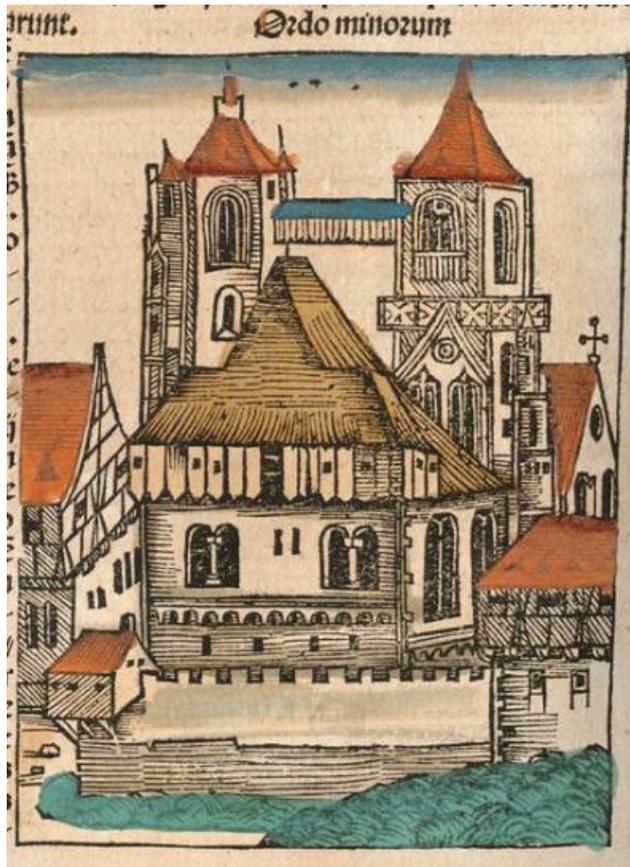
pozri tzv. *palácový štýl*, *palmeta*

minoriti - tiež *Rád menších bratov konventuálov*; žobravý rád založený roku 1209 *Františkom z Assisi*; jeho regulu potvrdil v tom istom roku pápež *Inocent III.*; už od pol. 13. st. sa začal rád štiepiť na prísnejšiu a miernejšiu observanciu (ustanovenie rehole); sami minoriti časom zmiernili pôvodnú regulu, ale až do roku 1443 trvala jednotná organizácia; medzi zástancov prísnejšie observancie patrili *Bernardin Sienský (bernardíni)*, *Peter z Alcantary (alkantaríni)* a v *Čechách* pôsobiaci *Ján Kapistránsky*; hlavnou úlohou rádu bolo žiť v úplnej chudobe a odriekania a venovať sa službe Bohu, kázaniu, misiám domácim aj zahraničným a duchovnej správe; zvlášť bol rád zameraný na ľudové vrstvy; rehoľný odev predstavoval čierny habit s kapucňou, povrazové *cingulum* s *ružencom*, kňazi majú *kolárik* a čierny biret; znak: kríž rôznej farby s lúčmi vychádzajúcimi z mrakov a dve skrížené paže (paže *Ježiša Krista* a paže *sv. Františka z Assisi*) s červenými stigmami; pozri *Anton Paduánsky*; *slna*

https://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%98%C3%A1d_men%C5%A1%C3%ADch_brat%C5%99%C3%AD_konventu%C3%A1l%C5%AF

Znak *Rád menších bratov konventuálov*

M. Wolgemut, W. Pleydenwurff, H. Schedel: Rád minoritov (Norimberská kronika, 1493)

mínos - titul vládcu v mykénskych časoch; pozri *Mykény*

Mínós - v gréckej mytológii kráľ ostrova Kréta, syn Európe a Dia; žezlo dostal priamo od Dia a pravidelne sa s ním schádzal v Diiovom rodisku v jaskyni vrchu Dikte a radil sa s ním o zákonoch; vládol spravodlivo a múdro: vybudoval mocnú obranu svojej ríše, loďstvo a na blízkych a vzdialených ostrovoch, neskoršie aj na gréckom pobreží vybudoval oporné body svojej ríše a stal sa pánom morí; pre svoju spravodlivosť po smrti so svojimi bratmi *Aikosom* a *Rhadamanthysom* sudcovia mŕtvych v *podsvetí* (pozri zobrazovanie *pekla* s postavou Mínoa v renesančnom umení); v gréckych tragédiách naopak vyobrazený ako krutý panovník, manžel *Pasifae* a otec *Faidry*, *Ariadny*, *Androgea*, *Deukaliona*, *Glauka* a *Katrea*; zamenil obetného býka, ktorého mu z mora poslal *Poseidon*, za býka svojho stáda; Poseidon za trest vyvolal v Pasifael ľúbostnú túžbu po zvierati > zo spojenia narodený *Mínotaurus*; Mínos udržiaval priateľské s gréckymi mestami, najmä *Aténami* > svojho syna *Androgea* vyslal aj na aténske hry (pozri *panathénske hry*, *antické hry*); keď na nich *Androgeos* zvíťazil, závistlivý aténsky kráľ *Aigeus* ho zabil > Mínos sa dostavil so svojim loďstvom a donútil Aténčanov ako odškodné posielat' každých deväť rokov sedem dievčat a sedem mládencov a uznať závislosť Grékov na Kréte; mladí ľudia mali byť obetovaní netvorovi, ktorý sa Mínoovi narodil práve počas jeho výpravy proti Aténam; Mínos dal Pasifae za trest zašit' do kravskej kože a vydal ju napospas divému býkovi, ktorý ju roztrhal; netvora *Mínotaura* zatvoril do bludiska *Labyrintu*, ktoré mu postavil *Daidalos*; aby neprezradil tajomstvo stavby, navrhol Daidalovi ostat' na ostrove Kréta; keď stavitel' odmietol, dal ho strážiť; keď sa napriek tomu podarilo Daidalovi uprchnúť (pozri *Ikaros*), hľadal ho a našiel na ostrove Sicília u kráľa *Kokala*; Daidalos vybudoval tajné potrubie s vriacou vodou vedúcou do kúpeľne a počas večerného kúpania tam našiel Mínos svoju smrť; *Kokalos* predstieral žiaľ nad jeho nešťastím a vystrojil mu honosný pohreb; zrejmy historický podklad: vláda Mínoa kladená podľa povesti do 1500 pr.Kr., splyva s vrcholom krétskeho umenia, ktoré Evans nazval *mínojským umením*; vykopávkami doložený kult *býka* a býčích hier (pozri *tauromachia*); aténske obeti siedmich dievčat a siedmich chlapcov odrážajú zrejme vojnový spor medzi Grékom a niektorým z *mínoov* (t.j. krétskych vládcov)

Hall v súvislosti s heslom *peklo*: pri zobrazovaní pekla samotného často znateľný vplyv *Dantovho* Pekla, s jeho radom okruhov, líšiacich sa druhom trestu; v tomto zobrazení vidno *Chárona* v jeho člne (niekedy udrie svojim veslom do blúdiacej duše), alebo *Mínoa* sudcu v podsvetí, ktorý zavinutím chvostu okolo svojho tela naznačuje príslušný počet pekelných kruhov, ktoré čakajú na hriešnika

<http://it.wikipedia.org/wiki/Minosse>

<http://cs.wikipedia.org/wiki/M%C3%ADn%C3%B3s>

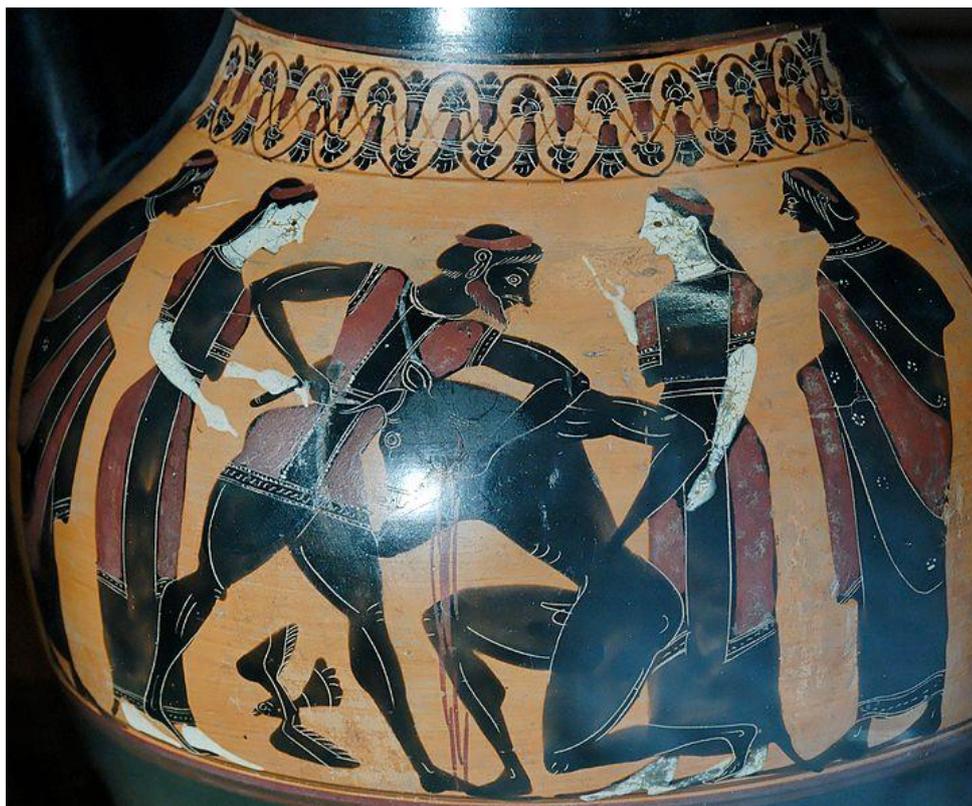
B. Baldini: Oslovenie Mínoa (vľavo). Oslovenie Paola a Francesky (vpravo) (rytina, Inferno V. , 1481)

Mínotaurus - obluda, človek s býčou hlavou, ktorého splodila manželka kráľa *Mínoa Pásifaé* s býkom za trest, že kráľ zamenil *Poseidonovho* býka za zviera zo svojho stáda; kráľ Minos ukryl obludu do *Labyrintu*, ktorý vystaval *Daidalos* a po dobytí Atén (za trest, že usmrtili Mínovho syna *Androgea*) uložil Atéňanom odvádzať na *Krétu* každoročne 7 chlapcov a 7 dievčat ako potravu pre Mínotaura; mýtus má zrejme historický podklad: vykopávkami doložený kult *býka* a *býčích hier* (pozri *taurumachia*); aténske obeti siedmich dievčat a siedmich chlapcov odrážajú zrejme vojnový spor medzi Gréckom a niektorým z *mínoov* (t.j. krétskych vládcov); rovnako aj zabitie "Mínotaura" sa javí ako symbol istej historickej skutočnosti: obyvatelia Grécka krétsku nadvládu nad svojimi mestami zničili; najstaršie zobrazenie Mínotaura na doštičke z Korintu; zachytený aj na *minciach* z *Knossu*, etruských *kanopách*, na *metópach* v *Theseionu*; v neskorej antike zobrazovaný viacej *Labyrint*, stredovek zobrazoval Mínotaura ako okridleného býka (porovnaj *lamassu*) alebo človeka s býčou hlavou; koncom 19.st. oživený z báje príbeh *Pasifae* alebo *Thesea*, ktorý bol jedným zo siedmich mládenčov a zabil obludu; pozri *Ariadna*, *Faidra*; *monštrá*; (Myrón: súsošie Theseus a Mínotaurus, pol. 5.st.pr.Kr.; tristo známych *vázových malieb* s motívom boja Thesea a Mínotaura, tridsať *vázových malieb* s Mínotaurom bez Thesea; mozaika Mínotaurus v Labyrinte, koniec 3.st.pr.Kr.; 19.storočie: Rodin, G.F.Watts; 20.st.: M.Ernst, Matisse, Picasso: Mínotauromachia, dozvuky motívu v Guernice)

<http://bg.wikipedia.org/wiki/%D0%A4%D0%B0%D0%B9%D0%BB:Minotaur.jpg>

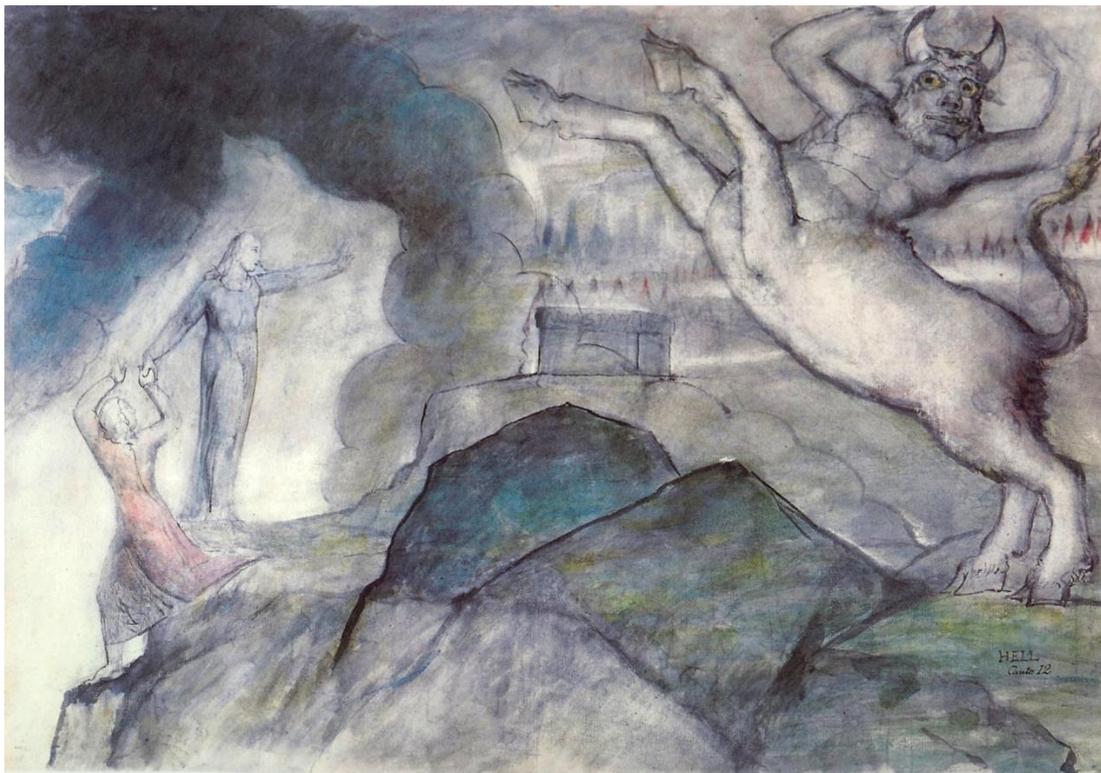
Minotaurus s kalos nápisom (tondo kylix dvojjazyčným obrazom, 515 pr.Kr.)

Theseus a Mínotaurus (čierno figurová keramika)

G. F. Watts: Mínotaurus

W. Blake: Mínotaurus (ilustrácia k Danteho Infernu, 19.st.)

P. Picasso: Minotauremachie (1935)

minúcia - druh starých *kalendárov* (pôvodne nástenných, neskôr v zošitovej forme s pranostikami a rôznymi informáciami)

minuciózny - do všetkých *detailov*, veľmi podrobný, dôkladný, prepracovaný; pozri *ornamentálny štýl*

minulosť - pozri *amonit*

minuskula - z lat. minusculus - „maličký“

Baleka: malá abeceda; písmena malej abecedy konštruované do štyroch línií; vývojovo mladšie ako *majuskula*; minuskula vyvinutá v 7.-8.st. až do podoby *kaligrafického písma*; v Európe reformou Karla Veľkého zavedená *minuskula karolínska* (dôležitá pre vývoj *latinky* a národných písíem); v 15.st. vznikla *minuskula humanistická*, ďalej vznikol základ *antikvy* (*Jensonova antikva*) a prvá tlačová *kurzíva*, rytá podľa Petrarkovho rukopisu A.Manutium; minuskulu konštruovalo množstvo rytcov a tvorcov písma: C.Garamong, Didotovci, J.Baskerville, G.Bodoni aj neskorší reformátori W.Morris, V.Preissig, O.Menhart, S.Tusar; pozri *textúra*, *rotunda*, *bastarda*, *unciála*

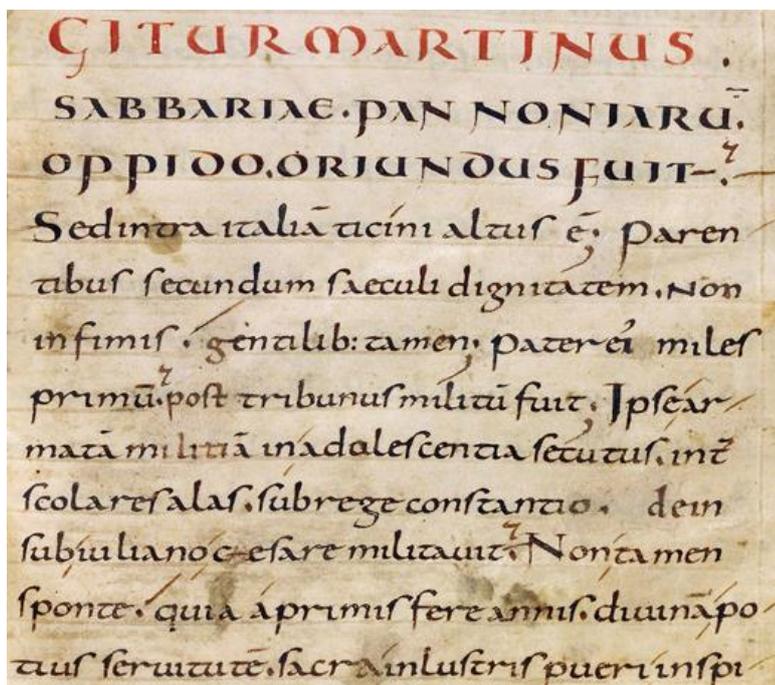
minuskula gotická - stredoveké *písmo* s lámaným *driekom* a zaostrenými oblúkmi; odvodená z *minuskuly karolínskej*

minuskula humanistická - oblé kreslené *písmo* európskych luxusných *rukopisov* 15.st., ovplyvnené talianskym *gotickým písmom* - *gotico-antiqua*; takmer presná napodobenina *minuskuly karolínskej*; bezprostredne podnietila vznik *humanistickej polokurzívy* a *kurzívy*; od konca 15.st. základom pre typy benátskej *tlačiarne* Manutiovcov; z minuskuly humanistickej vytvorený renesančný variant *latinky*: *antikva*

minuskula karolínska - *písmo* malej *abecedy*, konštruované do štyroch línií, s malým počtom skratiek a takmer bez *ligatúr*; každé písmeno písané osobitne, kolmo na riadok; okrúhle čitateľné písmená, odvodené z *unciály* a *kurzívy* (*kurzívy mladšej rímskej*), ovplyvnené *insulárnymi* a talianskymi rukopismi (pozri *insulárne písmo*, *Book of Lindisfarne*, *Book of Kells*); karolínska minuskula vznikla v ríši Karlovcov (pozri *Franská ríša*) úpravou a zjednotením predošlých typov *latinskej minuskuly*; napriek tomu pôvod písma nie je ešte celkom objasnený (pozri *kurzíva*); karolínska minuskula ovládla západoeurópske písomníctvo po písmovej reforme a dobovej revízii liturgických a biblických textov počas vlády Karola Veľkého v období medzi 8.-12.st.; strediska rozvoja karolínskej minuskuly v *scriptoriách* v Corbie, Tours, odtiaľ rozšírená do Nemecka,

Švajčiarska, severného Talianska, neskoršie do Škandinávie, Španielska a Anglicka; v 8.-12.st. z karolínskej minuskuly vychádza písmo pápežského dvora: *kuriála*; v 11.-12.st. karolínska minuskula vytvorila základ lomeného gotického písma: *minuskuly gotickej*, v 15.st. bola základom pre *humanistické písmo*: takmer presnou napodobeninou karolínskej minuskuly bola *minuskula humanistická* z 15.st., ktorá potom dala vznik renesančnej *antikve* z 1.pol. 15.st.; pozri *kapitála*, *Beatus Berlin*

Kniha svätých v súvislosti s heslom *Alkuin*: Alkuin (†804) trval na prístupnosti textov a používaní jednotného písma, ktoré je od tých čias známe ako karolínska minuskula alebo karolína; toto písmo je založené na úprave, je čitateľnejšie, dôsledne oddeľuje slová od seba medzerami (staré typy alebo napr. *hebrejské písmo* tak zo zásady nerobilo, najmä v opisovaní *Tóry*); medzi ďalšie novinky patrili písmená s dolným a horným doťahom (napr. g, h)
Karolínska minuskula

minuskula knižná - vyvinutá z *kurzívnej rímskej minuskuly* na území Španielska, Talianska a *Franskej ríše* 9.storočia

minuskula írsky - vyvinutá z *rímskej polounciály* na území Anglicka, Švajčiarska, Nemecka a Talianska
minuty - partes

Mínyadés/Mínyovny - v *gréckej mytológii* dcéry kráľa *Mínya*: *Leukippé*, *Arsippé*, *Alkithoé*; opovrhovali kultom boha *Dionýza*, a preto ním boli premenené na tvory neznášajúce svetlo: netopiera, vranu a sovu; ich osudu unikla sestra *Eteoklymena*; odporkyne orgastického kultu *Dionýza* (podobne aj *Pentheus*, *Lukurgos*); pozri *metamorfóza*

Zamarovský v súvislosti s heslom *Mínyas*: v *gréckej mytológii* jedna z troch dcér kráľa *Mínya* (ďalšie tri *Leukippe* a *Arsippe*); opovrhovali kultom *Dionýza* a za to ich premenil na *netopierov*; osudu unikla iba *Eteoklymene*, ktorá sa vydala za dediča iolského trónu *Aisona* a mala s ním syna *Iasona*, neskoršieho vodcu výpravy *Argonautov*; o *Mínyasových* dcérach sa hovorí ako o *Mínyadovných* či *Myniades*

Mínyas/Mínias - v *gréckej mytológii* vládca boiótskeho mesta *Orchomenu* (pozri *Boiótia*); syn boha *Poseidóna*; jeden z odporcov kultu *Dionýza*; otec *Mínyadés/Mínyovien* a *Eteoklymeny*

<http://it.wikipedia.org/wiki/Minia>

Mínyasova pokladnica - v gréckom meste *Orchomene* (pozri *Mínyas*); pôvodne hrobka niektorého z *orchomenských kráľov* z čias 1400 pr.Kr.; podľa tradície v nej pochovaný (až po jej vyplnení)

jeden z najstarších gréckych básnikov *Hesiodos* (8.-7.st.pr.Kr.); *Schliemannove* a *Dorpfelove* výskumy v roku 1800; pozri *pokladnica*

Mír isskustva - rus. Svet umenia; *skupina* založená roku 1898 v Petrohrade Alexejom Nikolajevičom Benua a Sergejom Pavlovičom Ďagilevom (pozri *Art déco*); pre ich tvorbu bola typická jasná farebnosť, zjednodušená kompozícia a prvky *primitivismu*; ovplyvnila ruskú skupinu *Kárový dolník*; pozri *maliarstvo ruské*

mirákl/mirakulum - žáner stredovekého náboženského *divadla*, tematicky zameraný na legendárne zázraky *svätcov* najmä *Panny Márie*; rozmach v 12.-18.storočí; v Čechách až v barokovom *jezuitskom* a ľudovom podaní; porovnaj v starovekom Egypte divadelné výjavy zo života *Usírewa* počas slávností a bohoslužieb organizovaných na jeho počesť

Miranda a Ferdinand - dvojica milencov zo *Shakespearovej* divadelnej hry *Búrka* z r. 1623

[http://cs.wikipedia.org/wiki/Bou%C5%99e_\(Shakespeare\)](http://cs.wikipedia.org/wiki/Bou%C5%99e_(Shakespeare))

[http://fr.wikipedia.org/wiki/La_Temp%C3%AAte_\(Shakespeare\)](http://fr.wikipedia.org/wiki/La_Temp%C3%AAte_(Shakespeare))

[http://fr.wikipedia.org/wiki/La_Temp%C3%AAte_\(Shakespeare\)](http://fr.wikipedia.org/wiki/La_Temp%C3%AAte_(Shakespeare))

http://en.wikipedia.org/wiki/The_Tempest

A. Kauffman: Scéna s Mirandou a Ferdinandom

J. W. Waterhouse: Miranda – Búrka

Miriam - pozri *biblické postavy*

J. Collaert II (rytec) podľa M. de Vos: Miriam (rytina, ilustrácia z *Icones illustrium Feminarum Veteris testamenti*, 1591)

mirmicioleon - mrakolev

miro - rus. Мирó; ruský ekvivalent slova *krizma*, posvätného oleja a ďalších prísad ako je balzam a vonné korenie; na jeho uchovávanie sa v pravoslávnej cirkvi používa nádobka *alabastron* na jeho uchovávanie sa v pravoslávnej cirkvi používa nádobka alabastron (gréc. ἀλάβαστρος/ alabastros); zvyčajne banka s dlhým a úzkym hrdlom bez úchytiak; rus. výraz *miro* znamená posvätnú tekutinu vyvierajúca napr. z *ikony*

<http://ru.wikipedia.org/wiki/Миро>

Miró Joan - pozri *absolútny surrealizmus, abstraktné umenie, rezerváž*

http://it.wikipedia.org/wiki/Joan_Mir%C3%B3

J. Miró: Dona i ocell